

Co się w nim znajduje?
Zaprojektuj swój własny wieżowiec.

Wystawie.
rny. Podpowiedzi możesz szukać na
wieszowców warszawskich. Rozpozna-
Poniżej znajdują się rysunki czterech
wy, który wtedy nazywano p.l. Napoleona.
ny przy obecnym p.l. Powstańców War-
znanym z nich jest Prudential wybudowa-
ce – ostatecznie powstały tylko dwa, inne
pozostały na kartce papieru). Najbardziej
przed wojną chciano budować wieżow-
zanych wieżowcami. W Warszawie już
w kraju liczba drapaczy chmur, zazwyczaj
Jedną z takich rzeczy jest największa

imnych miast Polski?
Co wyróżnia Warszawę spośród

Wieżowierz

Oś czasu

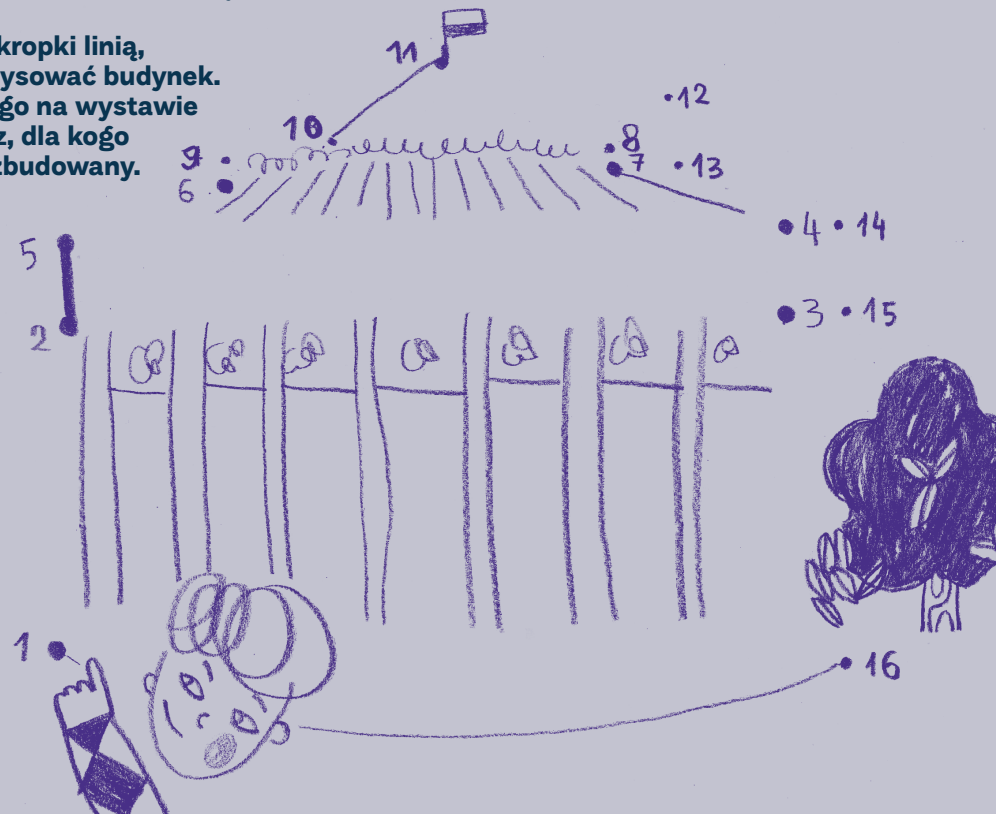
powstaje Biuro Odbudowy
Stolicy, w celu odbudowy
Warszawy zniszczonej
w czasie II wojny światowej

ponowne, po II wojnie
światowej zostaje otwarte
warszawskie zoo

1939 1945 1947–1949 1948 1950

wybuch II wojny światowej zakończenie II wojny światowej budowa Trasy W-Z zostają odbudowane pierwsze domy na Starówce

Połącz kropki linią, aby narysować budynek. Znajdź go na wystawie i zobacz, dla kogo został zbudowany.

Budynki władzy

Zamek Królewski, Sejm, Ministerstwo Finansów – to budynki zbudowane na potrzeby władzy. To w Warszawie, stolicy Polski, powstały najważniejsze państwowe budynki. Każdy z nich miał pełnić określoną funkcję.

Na zdjęciach widzisz różne budynki rządowe, które pojawiają się na wystawie. To, co je łączy, to monumentalizm (duże rozmiary!) oraz elementy klasycznej, historycznej architektury.

Przyporządkuj zdjęcia do obiektów

1. Sejm RP
2. Ministerstwo Finansów
3. Komitet KC PZPR
4. Ministerstwo Rolnictwa
5. Sądy Grodzkie

Czy wiesz, jakie funkcje pełniły lub pełnią nadal? Podpowiedzi możesz szukać na wystawie.

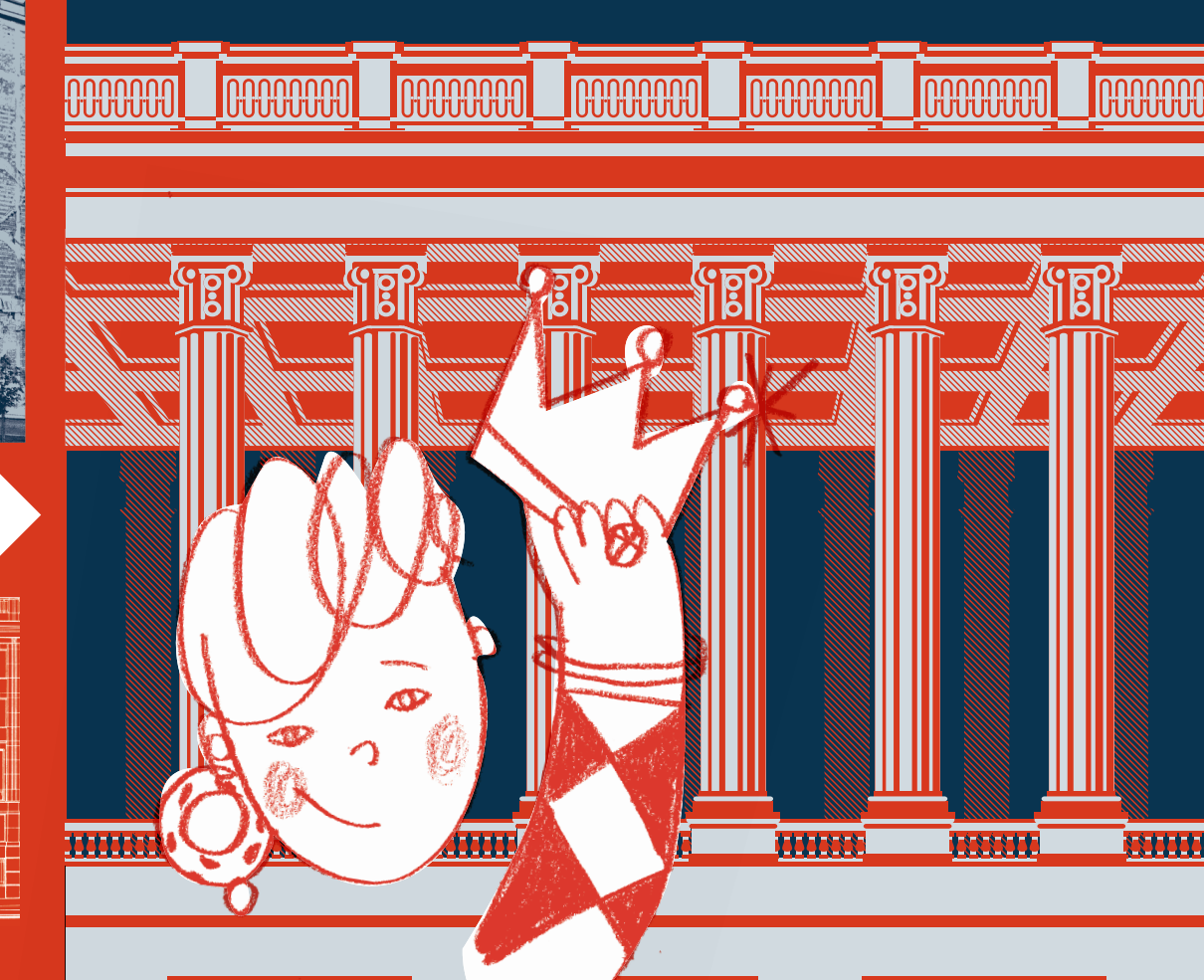
Na wystawie znajdziecie różne budynki, które osoby rządzące (ale nie królowie, bo to już nie ich czas!) kazaty wybudować, chcąc pokazać siłę władzy i państwa. A kto te budynki wymyślił i projektuje? Oczywiście wielu z nich pozna- cie na wystawie.

Warszawa
1939–1956
Zadaniownik

Tożsamość
100 lat polskiej
architektury

KTO TU RZĄDZI?
WŁADZA

Jeśli uda Wam się odwiedzić pozostałe miasta z naszymi wystawami, na każdej z nich znajdziecie podobne zadaniowniki. Czy uda Wam się zdobyć je wszystkie? miana. Dzięki temu będziemy mogli przyrze- dziecie chcieli w przyszłości mieć wpływ na to, jak wygląda Wasza okolica? Bo następne 100 lat to sztuka, Poznań – transter, Katowice – spoie- Warszawa to władza, Lublin – spoie- architektury oraz inny mójw przewodnik: Kraków dzięki naszej wyprawie w przeszłość sami be- cech, każda z nich to inny okres w historii polskiej architektury i urbanistyki. Rozwiązując zadania, Wam zrozumieć, czym władca jest i ta cała książeczka, którą trzymacie w rękach, pomoże roznicy przygotowaliśmy dla Was pięć wystaw- tektury i urbanistyki w naszym codziennym życiu. polskich miast oraz zastanowicie się nad rolą archi- nawet Wasi i nasi prapradziadkowie mogą już nie pa- mieć, co się wtedy działo? Z okazji tej okrągłej rocznicy przygotowaliśmy dla Was pięć wystaw- mi osobami w państwie, ubierali się wytwornie, a ich dom był najpiękniejszy w całym mieście! Nic nie poka- ze mocy władcy lepiej, niż ogromny zamek z wieżami (np. na Wawelu) czy pałac (jak ten w Wilanowie). Dzis w Polsce nie mamy już królów, tylko prezydenta i pre- miera, którzy reprezentują naród i sprawują władzę w jego imieniu. Oni także potrzebują budynków, w któ- rych pracują, a czasem mieszkają.

Kazimierz Wielki, królowa Jadwiga, Anna Jagiellonka, Jan III Sobieski – to władcy, którzy rządili naszym krajem. Byli najważniejszymi mi osobami w państwie, ubierali się wytwornie, a ich dom był najpiękniejszy w całym mieście! Nic nie poka-

Wystawa

08.10–15.12.2019
Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie
(parter), ul. Dobra 56/66
Wstęp na wystawę jest bezpłatny

Poniedziałek: nieczynne
Wtorki i czwartki: 10.00–17.00
Środy i piątki: 15.00–19.00
Soboty i niedziele: 11.00–18.00

Odbudowa Warszawy

W czasie II wojny światowej Warszawa została prawie całkowicie zburzona. Mimo to do miasta, które było morzem ruin, wracali jego przedwojenni mieszkańcy. Na początku to właśnie oni odbudowywali stolicę, usuwali z ulic wszechobecny gruz.

Jednak to, jak dziś wygląda centrum Warszawy, wynika w dużym stopniu z planów odbudowy, które tuż po wojnie przyjął nowa władza. A były to plany potężne! Aby je zrealizować, założono specjalne Biuro Odbudowy Stolicy, na którego czele stanął architekt – Józef Sigalin. Cegła po cegle, powstawały nowe mieszkania, domy handlowe, budynki ministerstw, a wraz z nimi wycyzano nowe ulice i place.

Centrum Warszawy po wojnie zmieniło się tak bardzo, że czasem trudno rozpoznać w nim przedwojenną stolicę.

Spójrz na zdjęcia obok i znajdź 5 różnic.

Moderniści kontra Zabytkowicze

Po powstaniu warszawskim w 1944 roku Stare Miasto w Warszawie zostało zupełnie zniszczone. Po II wojnie światowej architekci pod czujnym okiem władzy próbowali je odbudować i nakreślić kształt tej zabytkowej części miasta. Nie było to jednak takie proste. Starły się dwa obozy: obóz modernistów dowodzony przez architekta miasta Józefa Sigalina, który chciał, aby wszystko było nowe, i obóz zabytkowiczów (konserwatystów) architekta Jana Zachwatowicza, który chciał powrócić do dawnego wyglądu miasta.

A Ty jak uważasz – czy Stare Miasto powinno być odbudowane po II wojnie światowej w nowoczesny sposób, czy odtworzone na podstawie zachowanych i odnalezionych elementów?

Wyobraź sobie, że jesteś architektem lub architektką, którzy mają za zadanie odbudować kamienice na Rynku Starego Miasta. Czy chciałbyś być modernistą, który buduje wszystko od nowa czy konserwatystą, który przywraca wygląd dawnej Starówki?

Poniżej widzisz dwa rysunki przedstawiające kamienice na Rynku Starego Miasta w 1945 roku. Podczas wojny największemu zniszczeniu uległa strona wschodnia rynku. Najlepiej zachowały się natomiast kamienice po stronie północnej.

Patrząc na rysunki dobuduj elementy kamienic.

Mieszkanie potrzebne od zaraz! Osiedle Kubusia Puchatka

Co to znaczy „mieć swoją przestrzeń”? Twój pokój jest miejscem, w którym lubisz czasami sam przebywać, a plac zabaw to miejsce, które lubisz dzielić z innymi – architekci opisują te przestrzenie jako prywatną i publiczną. Zaraz po II wojnie światowej, kiedy Warszawa była bardzo zniszczona, architekci zastanawiali się, jak ją odbudować tak, aby wszystkim żyło się dobrze i aby każdy

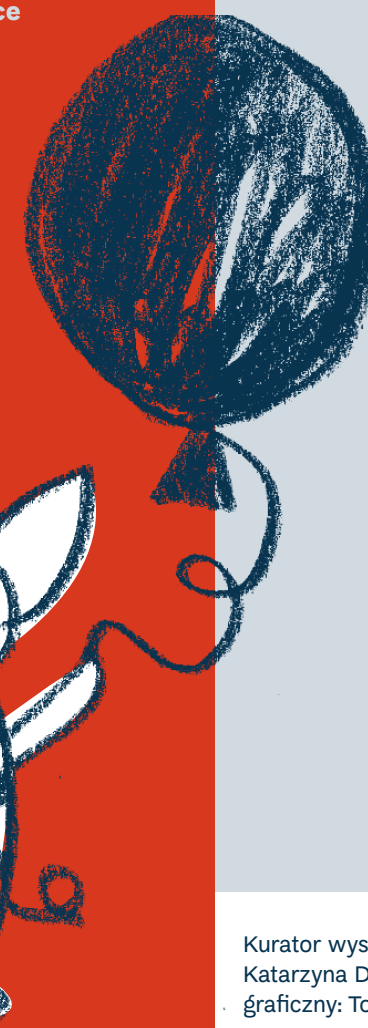
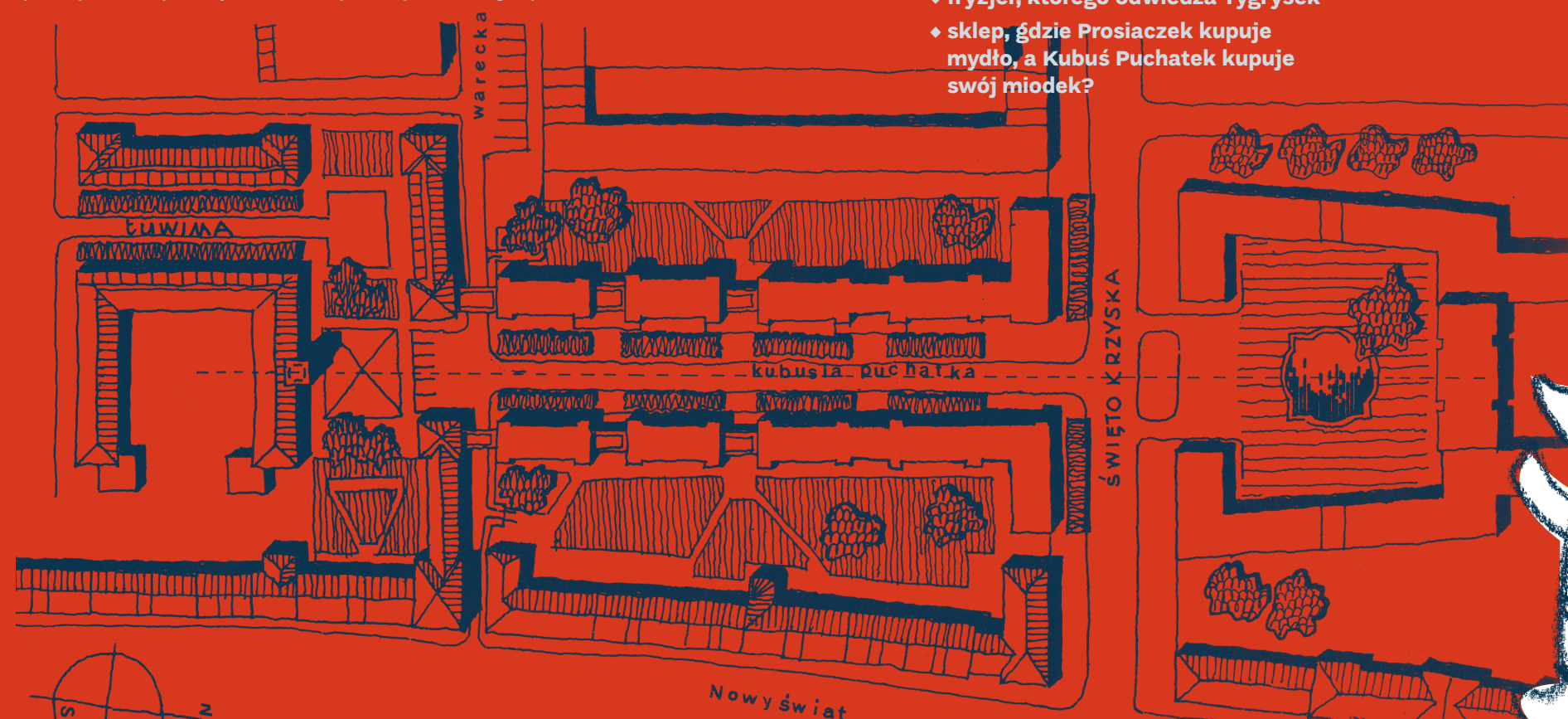
miał swoją przestrzeń prywatną oraz dostęp do przestrzeni publicznej. Zaczęli więc budować osiedla, gdzie oprócz mieszkań znalazły się też przedszkola, szkoły, świetlice i sklepy. Architekt Zbigniew Stepiński zaprojektował osiedle nazwane imieniem Kubusia Puchatka. Czy bohaterowie książki A.A. Milne'a „Kubus Puchatek” mogliby w nim zamieszkać?

Przyjrzyj się uważnie planowi osiedla Kubusia Puchatka. Jak myślisz, w których budynkach mogłyby znajdować się:

- ♦ dom Prosiaczka
- ♦ żłobek dla Maleństwa
- ♦ przedszkole i szkoła Krzysia
- ♦ księgarnia, gdzie Sowa kupuje książki
- ♦ fryzjer, którego odwiedza Tygrysek
- ♦ sklep, gdzie Prosiaczek kupuje mydło, a Kubus Puchatek kupuje swój miodek?

Następnie znajdź najlepsze miejsce, gdzie można zorganizować urodziny dla Kłapouchego. Zaznacz je na mapie.

Znajdź osiedle Kubusia na wystawie i zbuduj dla swoich książkowych przyjaciół idealne miejsce do zamieszkania.

Kurator wystawy: Grzegorz Mika, opracowanie zadań: Katarzyna Domańska, Patrycja Jastrzębska, projekt graficzny: Tomek Bersz, rysunki: Malwina Konopacka

Organizator
NIU
NARODOWY INSTYTUT
ARCHITEKTURY
I URBANISTYKI

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Partnerzy
UNIWERSYTET
WARSZAWSKI
BIBLIOTEKA
UNIWERSYTECKA
W WARSZAWIE
NARODOWE
ARCHIWUM
CYFROWE

KULTURA

Patroni medialni
dwójka
Pismo.
ARCHITEKTURA
AB
ams